

УДК 504.064

Чала А.В. студентка кафедри екології та захисту навколишнього середовища НТУ «Дніпровська політехніка»

Ковров О.С., д.т.н., професор кафедри екології та технологій захисту навколишнього середовища НТУ «Дніпровська політехніка»

ОЦІНКА ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ У М. П'ЯТИХАТКИ ТА РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО ЙОГО УСУНЕННЯ

Об'єктом дослідження є вплив автотранспорту на навколишнє середовище та здоров'я людей міста П'ятихатки.

Актуальність дослідження полягає в тому, що транспорт як галузь народного господарства – один із наймогутніших чинників антропогенного впливу на довкілля. Деякі види цього впливу, насамперед забруднення повітря і підвищення рівня шуму, належать до найсерйозніших техногенних навантажень на компоненти довкілля окремих регіонів, особливо великих міст.

Екологічні проблеми, що виникли у зв'язку з функціонуванням транспортної системи в Україні, є наслідком діяльності не лише окремих видів транспорту, а й інших галузей народного господарства. Це, передусім, структура та існуючі конструкції транспортних засобів, покриття і якість експлуатації шляхів тощо.

Дослідження забруднення повітря міста П'ятихатки (дослідження забруднення повітря статистичним методом).

Для проведення дослідження було вибрано дві ділянки автошляху в місті П'ятихатки - вул. Шевченко (вулиця з меншим автомобільним рухом) (рис. 1), та вул. Першотравнева (основна автомагістраль міста) (рис. 2)

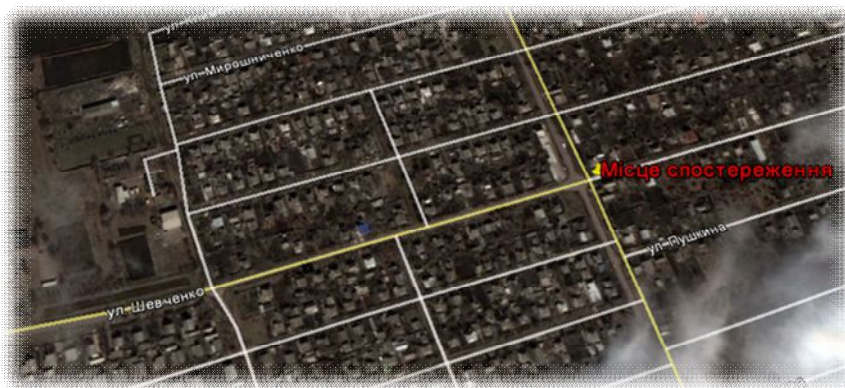

Рисунок 1 – Місце спостереження 1 (вул. Шевченко)

Рисунок 2 – Місце спостереження 2 (вул. Першотравнева)

Згідно вибраної методики розрахунку, визначено кількість одиниць автотранспорту, що проїхав через експериментальну ділянку за 1 год. Окремо визначено кількість легкових автомобілів, вантажівок та автобусів.

1. Обчислено загальний шлях, який проходить автомобіль кожного типу за 1 годину за формулою:

$$L=N \cdot t$$

2. Обчислено кількість пального, яку спалюють автомобілі за формулою:

$$D=L \cdot V$$

3. Обчислено шляхом множення кількість шкідливих речовин, що виділяє автотранспорт. До них віднесено CO, C₅H₁₂, NO₂. Відомо, що із 1 л бензину виділення CO становить 0,6 л, C₅H₁₂ – 0,1 л, NO₂ – 0,04 л.

Розрахунки представлені у вигляді таблиць 1 та 2.

Таблиця 1 – Кількість шкідливих речовин, що виділяє автотранспорт по вул. Шевченко

Кількість шкідливих речовин, л	Тип автомобілів		
	Легкові автомобілі	Вантажівки	Автобуси
Викиди CO	74,52	465,36	317,58
Викиди C ₅ H ₁₂	12,42	75,56	52,93
Викиди NO ₂	4,968	31,024	21,172

Таблиця 2 – Кількість шкідливих речовин, що виділяє автотранспорт по вул. Першотравнева

Кількість шкідливих речовин, л	Легкові автомобілі	Вантажівки	Автобуси
Викиди CO	158,76	275,22	663,24
Викиди C ₅ H ₁₂	26,46	45,87	110,54
Викиди NO ₂	10,584	18,348	44,216

4. Обчислено масу шкідливих викидів за формулою:

$$M=V \cdot M \cdot 22,4$$

Загальна кількість викидів шкідливих речовин (NO₂, C₅H₁₂, CO) на 1 л бензину по вул. Шевченко та вул. Першотравнева представлена на рис. 3.

Рисунок 3 – Загальна кількість викидів шкідливих речовин

Аналіз проведених розрахунків за вибраною методикою дозволяє зробити наступні висновки:

1. На вибраних дослідних ділянках основними забруднювачами повітря є автомобілі. Кількість автомобілів з часом збільшується, що збільшує загрозу навколишньому середовищу.

2. В залежності від завантаженості вулиці автотранспортом, відрізняється і кількість викидів у атмосферу шкідливих речовин. Вулиця Першотравнева є головною транспортною артерією міста, тому кількість автомобілів на ній найбільша.

3. Так, як місто П'ятихатки є транспортним вузлом прилеглих міст, і сполучає важливі автотранспортні шляхи, кількість автомобільного транспорту буде завжди збільшуватися.

4. Основною проблемою міста П'ятихатки є те, що вул. Першотравнева, по якій спостерігається найбільше накопичення автомобільного транспорту проходить через частину міста, де розміщені житлові будинки.